

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba

SSN Jarosław Matras (sprawozdawca)

Protokolant Agnieszka Niewiadomska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Marka Zajkowskiego,

w sprawie

skazanego z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.

o przeciwdziałaniu narkomanii i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 15 stycznia 2025 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego - na niekorzyść

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 6 listopada 2023 r., sygn. akt XVIII K 30/19,

**I. uchyla wyrok w zaskarżonym zakresie, tj. co do rozstrzygnięć
w pkt 21, 34 i 38 i w tym zakresie sprawę przekazuje do ponownego
rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie;**

**II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. G. K. - Kancelaria
Adwokacka w W. - 1476 (tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć) zł**

**w tym VAT za udzielenie oskarżonemu z urzędu pomocy prawnej
w postępowaniu kasacyjnym.**

Jerzy Grubba Kazimierz Klugiewicz Jarosław Matras

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 listopada 2023 r. Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o sygn. akt XVIII K 30/19 uwzględnił - złożony w trybie art. 387 § 1 k.p.k. - wniosek oskarżonego S. Ś. o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego i skazał go za 35 przestępstw na stosowne kary (opisanie tych wszystkich kar jest zbędne wobec zakresu kasacji) i wymierzył karę łączną (pkt 54 wyroku) oraz orzekł za niektóre czyny środki karne w postaci przepadku równowartości korzyści majątkowej (pkt 12, 14, 18, 21, 25, 28, 30, 32, 34, 38, 40, 43).

Od prawomocnego wyroku kasację na niekorzyść skazanego wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżając wyrok w całości, zarzucił mu: *„rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów art. 387 §1, 2 i 3 k.p.k. w zw. z art. 45 § 1 k.k. polegające na:*

- *niezasadnym uwzględnieniu wniosku oskarżonego S. Ś. o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, złożonego w trybie przewidzianym w art. 387 § 1 k.p.k., wadliwego w części dotyczącej przepadku równowartości korzyści majątkowej, osiągniętej przez oskarżonego z popełnienia przestępstw z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 56 ust. 1 tej ustawy (w brzmieniu obowiązującym do dnia 8 grudnia 2011 r.) w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k.. przypisanych oskarżonemu odpowiednio w punktach 20, 33 oraz 37 części dyspozytywnej wyroku, mimo iż wniosek ten został złożony z rażącą obrazą art. 45 § 1 k.k., polegającą na propozycji orzeczenia przepadku równowartości korzyści majątkowej określonych w walucie obcej -euro (odpowiednio w kwotach 600 euro, 200 euro i 200 euro) w sytuacji, gdy kwota pieniężna stanowiąca równowartość korzyści majątkowej, która podlega obligatoryjnemu przepadkowi winna być określona w walucie będącej*

prawnym środkiem płatniczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tj. w złotym, po uprzednim przeliczeniu faktycznie uzyskanej przez oskarżonego korzyści majątkowej wyrażonej w walucie obcej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia popełnienia przestępstwa, co umożliwia, zgodnie z art. 206 § 3 k.k.w. w zw. z art. 27 k.k.w., wykonanie jej przepadku w następstwie ujawnienia tej czynności w księgach rachunkowych Sądu oraz organu przeprowadzającego egzekucję, prowadzonych zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U.2023.120 t.j.) w języku polskim i w walucie polskiej, w konsekwencji czego doszło do orzeczenia wobec oskarżonego (w punkcie 34 i 38 sentencji wyroku) przepadku równowartości korzyści majątkowej w kwotach określonych w walucie obcej, co faktycznie uniemożliwia wykonanie tak określonego rozstrzygnięcia, a nadto

- na wydaniu w trybie konsensualnym wyroku skazującego, niezgodnego z treścią zaakceptowanej propozycji wymiaru kary i innych konsekwencji prawnych czynów, przedstawionej przez oskarżonego w trybie art. 387 § 1 k.p.k. oraz bez uprzedniego domagania się od oskarżonego dokonania w niej stosownej zmiany, prowadzącej do prawidłowych ustaleń faktycznych w zakresie rzeczywiście uzyskanej przez oskarżonego korzyści majątkowej w wyniku popełnienia przypisanych mu przestępstw z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (w brzmieniu obowiązującym do dnia 8 grudnia 2011 r.) w zw. z art. 56 ust. 1 tej ustawy w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k.. poprzez orzeczenie przepadku kwoty 600 zł jako równowartości korzyści majątkowej uzyskanej przez oskarżonego z popełnienia czynu przypisanego mu w punkcie 20 części dyspozytywnej wyroku (punkt 21 sentencji wyroku) w sytuacji, gdy S. Ś. wnioskował o orzeczenie tytułem takiego przepadku kwoty 600 euro oraz poprzez orzeczenie przepadku kwoty 400 euro stanowiącej równowartość korzyści majątkowej uzyskanej przez oskarżonego w wyniku dokonania przestępstwa przypisanego mu w punkcie 37 części dyspozytywnej wyroku (punkt 38 sentencji wyroku), podczas gdy oskarżony wadliwie wnioskował o orzeczenie tytułem takiego przepadku kwoty 200 euro, przy czym jednocześnie opisane uchybienie, stanowiące rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie art. 387 § 2 i 3 k.p.k. w powiązaniu z opisaną w początkowej części zarzutu kasacyjnego obrazą art. 387 §

1, 2 i 3 k.p.k. w zw. z art. 45 § 1 k.k. winno było prowadzić Sąd meriti do uzależnienia uwzględnienia wniosku oskarżonego od dokonania w nim stosownej zmiany w zakresie postulowanej przez oskarżonego kwoty stanowiącej równowartość korzyści majątkowej osiągniętej przez S. Ś. w następstwie dokonania przestępstw, o których mowa w punktach 20 i 37 sentencji wyroku, która to kwota powinna być wyrażona w złotym, co umożliwiłoby prawidłowe wykonanie zapadłego w punktach 21 i 38 części dyspozytywnej wyroku obligatoryjnego rozstrzygnięcia o przepadku, orzekałego na podstawie art. 45 § 1 k.k.”

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie. W toku rozprawy kasacyjnej prokurator Prokuratury Krajowej w związku z podniesionymi zarzutami wniósł o uchylenie wyroku tylko w zakresie rozstrzygnięcia o środkach karnych za czyny przypisane skazanemu w pkt 20, 33 i 37 sentencji wyroku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna, choć bezspornie jej zakresem nie objęto całego wyroku, ale tylko rozstrzygnięcia o środkach karnych zawarte w pkt 21, 34 i 38 zaskarżonego wyroku, odnoszące się do czynów przypisanych skazanemu w pkt 20, 33 i 37 sentencji wyroku. Zarzuty kasacji dotyczą bowiem naruszenia przepisów prawa (art. 387 § 1 k.p.k. w zw. z art. 45 § 1 k.k.), które z jednej strony wymagają orzekania kwot stanowiących równowartość przepadku korzyści majątkowej w walucie będącej środkiem płatniczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tj. w złotym, tak aby możliwe było, zgodnie z art. 206 § 3 k.k.w. w zw. z art. 27 k.k.w., wykonanie jej przepadku w następstwie ujawnienia tej czynności w księgach rachunkowych sądu oraz organu prowadzącego egzekucję – księgach prowadzonych zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120), a z drugiej strony – orzeczenia, które byłoby zgodne z wnioskiem skazanego oraz uwzględniało przepisy prawa i dokonane ustalenia. Skoro zatem zarzuty kasacji wyznaczają zakres zaskarżenia prawomocnego wyroku, a nie formalne określenie zakresu zaskarżenia przez skarżącego, to jasne jest, że zakresem zaskarżenia objęto tylko orzeczenia o środkach karnych (por. taka sama sytuacja tym razem z prawidłowym wskazaniem zakresu zaskarżenia - wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28

listopada 2023 r., II KK 445/23). Uwzględniając powyższe stwierdzić trzeba, że zarzuty kasacji są trafne. Orzeczenia przepadku równowartości korzyści majątkowej zawarte w pkt 34 i 38 zostały sformułowane w euro, a zatem w walucie, w której nie można – w zgodzie ze wskazanymi w kasacji przepisami – wykonać w Polsce takiego przepadku (por. także argumentacja w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego w sprawie II KK 445/23). Trafnie także zarzucił skarżący, że rozstrzygnięcie w pkt 21 wyroku zostało określone wprawdzie w walucie polskiej (600 zł), ale wniosek skazanego – uwzględniony przez sąd – dotyczył kwoty 600 euro, a zatem kwota ta powinna być zupełnie inna. Rację ma również Prokurator Generalny (zarzut tiret drugie), że skoro w opisie czynu z pkt 23 aktu oskarżenia opisano osiągnięcie korzyści majątkowej w kwocie 400 euro i 31.500 zł, a sąd pierwszej instancji w tym zakresie nie dokonał korekty (pkt 37 sentencji wyroku), to nie można było nie tylko orzec przepadku równowartości korzyści majątkowej w walucie euro, ale ponadto, określenie wartości na „400 euro” było niezgodne z wnioskiem skazanego (k. 1919), choć zgodne z ustaleniami wynikającymi z opisu czynu; konieczna była w tym zakresie (co do wysokości kwoty) interwencja sądu co do możliwości uwzględnienia wniosku skazanego w takiej postaci.

Z tych wszystkich powodów konieczne było uchylenie wyroku w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy w tej części do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie, tak aby orzeczenie przepadku równowartości korzyści majątkowej było sformułowane w sposób prawidłowy (w każdym przypadku w walucie polskiej), a także, aby kwoty te były zgodne z wnioskiem skazanego (pkt 21 – wniosek dotyczył 600 euro, a orzeczono 600 zł), a jeśli wniosek nie jest zgodny z poczynionymi ustaleniami co do równowartości korzyści majątkowej (pkt 38 i k. 1919), to konieczna jest modyfikacja wniosku (na równowartość 400 euro), albo orzeczenie w innym trybie niż art. 387 § 1 k.p.k.

[J.J.]

Jerzy Grubba Kazimierz Klugiewicz Jarosław Matras

[t.n]

